

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Geografia

PZO uwzględnia podstawę programową kształcenia ogólnego i program nauczania

w technikum i branżowej szkole I stopnia. PZO jest integralną częścią WZO.

PZO opracowano na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. poz. 43)
- Rozporządzenia MEN z dnia 22 lutego 2019 roku, w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 373 z późn. zm.)
- Rozporządzenia MEN z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. poz. 860) z późn. zm.)
- Rozporządzenia MEN z dnia 26 lipca 2018 roku w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia
- Rozporządzenia MEN z dnia 30 stycznia 2018 roku w sprawie kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 poz. 1148, z późn. zm.)*
- WZO - pkt.VI Statutu Szkoły

I. Zasady ogólne

1. Poinformowanie uczniów przez nauczycieli przedmiotu o wymaganiach edukacyjnych odbywa się na początku roku szkolnego (najpóźniej do 15 września).
2. Obowiązkiem ucznia jest przygotowanie do lekcji, tzn. uczeń posiada zeszyt przedmiotowy, podręcznik, potrzebną wiedzę.
3. Przed rozpoczęciem nowego działu nauczyciel przypomina uczniom wymagania edukacyjne.
4. Prace klasowe, sprawdziany, odpowiedzi ustne oraz inne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności są obowiązkowe.
5. Każda ocena bieżąca, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę.
6. Prace klasowe i sprawdziany odbywają się zgodnie z rozkładem materiału.
7. Prace klasowe są zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy. Termin sprawdzianu nauczyciel zapisuje w terminarzu w DE.
8. Ocenę niedostateczną z pracy podsumowującej dział można poprawić w przeciągu dwóch tygodni od jej uzyskania. Brak poprawy w ciągu dwóch tygodni obliguje ucznia do poprawienia oceny na indywidualnych konsultacjach nauczyciela. Każda nieudana próba poprawy oceny jest odnotowana w komentarzu do oceny niedostatecznej z pierwszego sprawdzianu.
Uczeń ma możliwość poprawić każdą ocenę uzyskaną z pracy podsumowującej dział na indywidualnych konsultacjach nauczyciela
9. Kartkówka/kartkówka zdalna nie musi być zapowiedziana wcześniej i może obejmować materiał z trzech ostatnich tematów lekcyjnych.
10. Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie musi ją napisać w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. W przypadku nie napisania pracy klasowej lub sprawdzianu, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
11. Uczeń, który mimo obecności w szkole odmawia napisania pracy klasowej otrzymuje ocenę niedostateczną.
12. Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych, sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.

13. Prace klasowe są oddawane i omawiane w terminie dwóch tygodni od napisania.
Wgląd do prac pisemnych ma również rodzic (prawny opiekun) w obecności nauczyciela.
14. Ocena śródroczna i roczna jest średnią ważoną ocen cząstkowych.
15. Jeżeli uczeń nie zgadza się z proponowaną przez nauczyciela oceną roczną, ma prawo odwołania się.
Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 5 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno – wychowawczych. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor Zespołu powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych; Termin sprawdzianu uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
16. Uczeń może być nieklasyfikowany z danych zajęć edukacyjnych, jeśli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej 50% czasu przeznaczanego na te zajęcia.
17. Jeżeli uczeń otrzyma na półroczną ocenę niedostateczną ma obowiązek zaliczyć ją do końca marca danego roku. W przeciwnym razie otrzymuje ocenę roczną niedostateczną.
18. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
19. Oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne, potwierdzone wpisem do dokumentów szkolnych.
20. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów), sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom) do końca bieżącego roku szkolnego (31 sierpień) u nauczyciela danego przedmiotu w szkole.
21. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia posiadającego taką opinię.
22. Nieprzygotowania do lekcji - przy jednej i dwóch godzinach tygodniowo - brak nieprzygotowania do lekcji, przy trzech godzinach i więcej - 1 nieprzygotowanie w półroczu.

23. Rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu etapu kształcenia podjąć decyzję o promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednego z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, jednak pod warunkiem, że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są zgodne ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.
24. Uczeń wymieniony w pkt 23 zobowiązany jest do zaliczenia materiału w formie pisemnej najpóźniej do ostatniego tygodnia zajęć dydaktycznych w danym roku szkolnym u nauczyciela uczącego danego przedmiotu.
25. W przypadku, gdy uczeń nie zaliczy w wyznaczonym terminie materiału (ustalonego przez nauczyciela zgodnie z wymaganiami) otrzymuje ocenę niedostateczną na koniec danego roku szkolnego.

II. Narzędzia pomiaru i obserwacji osiągnięć uczniów

1. Pomiar osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:

- a) prace klasowe
- b) sprawdziany , kartkówki
- c) odpowiedzi ustne
- d) prace domowe
- e) arkusze maturalne
- f) inne formy aktywności np. udział w konkursach, wykonywanie pomocy dydaktycznych, projekty, itp.

2. Obserwacja ucznia

- a) przygotowanie do lekcji
- b) aktywność na lekcji
- c) praca w grupie

III. Sposób informowania o osiągnięciach edukacyjnych.

1. Nauczyciel ocenia ucznia zgodnie z wymaganiami: wiedzę, umiejętności, aktywność,

kreatywność, terminowość, jakość i szybkość realizacji zadań.

2. Nauczyciel uzasadnia wystawioną ocenę:

- a) Z odpowiedzi ustnej - komentarz słowny w odniesieniu do wymagań, które są na stronie szkoły na daną ocenę z realizowanego materiału nauczania.
 - b) Z prac pisemnych komentarz słowny lub pisemny do poszczególnych pytań/zadań.
3. Komentarz zawiera: ocenę, wskazanie mocnych stron, zakres osiągnięcia poziomu wymagań (dotyczy wiadomości i umiejętności), wskazanie słabych stron, zachętę do podnoszenia poziomu wiedzy, poinformowania ucznia jak ma się uczyć.
4. Komentarz nauczyciela ma być jasny i zrozumiały dla ucznia.
5. Uzasadnienie oceny (komentarz nauczyciela) powinno mieć charakter motywacyjny i efektywnie wpływać na dalszą pracę ucznia.

IV. Obszary aktywności

Ocenię podlegają:

1. Wiadomości z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej:

- a) znajomość faktów,
- b) rozumienie i stosowanie pojęć,
- c) znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii,
- d) przedstawianie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów.

2. Umiejętności przedmiotowe z zakresu geografii fizycznej:

- a) posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, rocznikami statystycznymi, schematami i zestawami tabelarycznymi, diagramami itp.),
- b) pozyskiwanie, wykorzystywanie i przetwarzanie informacji,
- c) interpretacja i rozumienie tekstów geograficznych,
- d) analiza i interpretacja wyników obserwacji i doświadczeń geograficznych,
- e) analiza map różnej treści,
- f) zastosowanie informacji geograficznych w celu rozwiązania zadań praktycznych i problemów życia codziennego,
- g) umiejętne wyszukiwanie i interpretacja danych statystycznych,
- h) selekcjonowanie, porównywanie, grupowanie informacji według określonych kryteriów,

i) ocenianie i rozumienie problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych

j) interpretacja, analiza i ocena poznanych związków przyczynowo-skutkowych (człowiek-przyroda - gospodarka).

3. Umiejętności kluczowe

a) samodzielność (planowanie, organizowanie i ocenianie własnej nauki, przyjmowanie za nią odpowiedzialności, dokonywanie dojrzałych wyborów),

b) kreatywność (wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, rozwiązywanie problemów w sposób twórczy)

c) praca w grupie (skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, prezentacja własnego punktu widzenia i uwzględnianie poglądów innych ludzi, przyswajanie sobie metod i technik

negocjacyjnego rozwiązywanie konfliktów i problemów społecznych),

d) aktywna postawa na lekcji (prezentacja wiedzy i umiejętności nabytych w trakcie edukacji).

Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności:

1. Wiadomości

a) odpowiedź ustna z bieżącego materiału,

b) dłuższa wypowiedź z powtarzanego materiału,

c) sprawdziany pisemne:

-kartkówka obejmująca 3 ostatnie tematy,

-prace klasowe, testy, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.,

d) projekty:

-praca pisemna w postaci dłuższego opracowania, praca multimedialna (np. monografia regionu, charakterystyka krainy geograficznej, opis i analiza problemu itp.),

-referat- krótka prezentacja na określony temat,

e) praca domowa wykonana w zeszycie bądź w innej ustalonej z nauczycielem formie (np. tabeli, planszy, plakatu, modelu itd.),

f) udział w konkursach przedmiotowych,

2. Umiejętności

- a) sprawne posługiwanie się podstawowymi pomocami dydaktycznymi
- b) umiejętność czytania map różnej treści
- c) analizowanie rysunków, schematów, diagramów itp.
- d) umiejętność prowadzenia obserwacji geograficznych i ich interpretacja,
- e) aktywna postawa ucznia na lekcji,
- f) współpraca w grupie i twórcze rozwiązywanie problemów naukowych.

V. Kryteria wymagań na daną ocenę

1. Kryteria oceny śródrocznej i rocznej

- a) Ocenę śródroczną (roczną) nauczyciel wystawia w terminie zgodnym z rozporządzeniem dyrektora szkoły w sprawie klasyfikacji i promowania uczniów.
- b) O przewidywanych ocenach śródrocznych i rocznych a w szczególności zagrożeniu oceną niedostateczną nauczyciel informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy na miesiąc przed klasyfikacją.
- c) Wszystkie formy aktywności ucznia oceniane są w skali stopniowej.
- d) Dla uczniów z dysfunkcjami potwierdzonymi na piśmie przez poradnię lub inną uprawnioną instytucję poziom wymagań będzie obniżony.
- e) Uczniowie aktywnie uczestniczą w lekcjach, nie przeszkadzają kolegom i nauczycielowi w trakcie zajęć oraz przestrzegają zasad bezpieczeństwa.
- f) Wszystkie sprawy sporne, nie ujęte w PZO rozstrzygane będą zgodnie z WZO oraz rozporządzeniami MEN

2. Ogólne kryteria ocen z geografii

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- W zakresie posiadanej wiedzy wykracza poza podstawę programową
- Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania
- Posiada dodatkową wiedzę zaczerpniętą z różnych źródeł informacji
- Osiąga sukcesy w olimpiadach geograficznych na szczeblu okręgowym lub krajowym.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- W stopniu wyczerpującym opanował materiał podstawy programowej
- Samodzielnie potrafi interpretować problemy i procesy zachodzące w biosferze
- Wykorzystuje różne źródła informacji oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki
- Chętnie podejmuje się prac dodatkowych
- Analizuje zależności i mechanizm zachodzących procesów
- Analizuje procesy zachodzące w biosferze
- Przedstawia schematycznie procesy zachodzące w środowisku geograficznym
- Ocenia znaczenie tych procesów
- Potrafi odczytać informacje przedstawione w formie schematu, rysunku, tabeli, itp.
- Potrafi przedstawić informacje w postaci schematu, rysunku, tabeli, itp.
- Przewidzieć konsekwencje niewłaściwych zachowań człowieka w zakresie dbałości o stan środowiska naturalnego
- Zapropionować działania w celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- W zakresie wiedzy ma niewielkie braki
- Inspirowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności
- Wykazuje się aktywnością na lekcjach

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń:

- Którego wiedza obejmuje podstawowe wiadomości i umiejętności
- Przy pomocy nauczyciela jest on w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia
- Nie potrafi łączyć zagadnień geograficznych w logiczne ciągi i dokonywać ujęć problemowych
- Podejmuje próby wykonania zadań
- Rzadko przejawia aktywność na lekcjach

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- Wykazuje duże braki w wiedzy
- Przy biernej postawie na lekcjach przejawia chęć współpracy
- Odpowiednio motywowany potrafi przy pomocy nauczyciela wykonać proste polecenia

- Zna podstawową terminologię geograficzną

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- Wykazuje bardzo duże braki w zakresie podstawowej wiedzy
- Nie rozumie prostych poleceń
- Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy
- Wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki
- nie wykazuje najmniejszej chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

3. *Kryteria oceny:*

Prace klasowe i sprawdziany:

Prace klasowe stanowią podsumowanie treści i umiejętności z danego bloku tematycznego.

Na tydzień przed pracą klasową uczeń otrzymuje dokładną informację o terminie sprawdzianu oraz zakresie obowiązującego materiału.

Ocena prac klasowych i sprawdzianów dla klas technikalnych ustalana jest według następującej skali:

0% - 34% - *niedostateczny*

35% - 50% - *dopuszczający*

51% - 69% - *dostateczny*

70% - 89% - *dobry*

90% - 100% - *bardzo dobry*

90% - 100% + zadanie dodatkowe – *celujący*

Ocena ze sprawdzianów dla klas branżowej szkoły I stopnia ustalana jest według następującej skali:

0% - 28% - *niedostateczny*

29% - 50% - *dopuszczający*

51% - 69% - *dostateczny*

70% - 85% - *dobry*

86% - 100% - *bardzo dobry*

Ocena celująca – zadanie trudne o dużym stopniu złożoności z zakresu obowiązującego programu.

Kartkówki sprawdzają podstawowe umiejętności, stosowanie schematów opanowanych na ostatnich kilku lekcjach oraz systematyczność pracy. Może być niezapowiedziana, jeśli obejmuje materiał z trzech

ostatnich omawianych tematów.

Ocena prac pisemnych ustalana jest według następującej skali:

0% - 39% *niedostateczny*

40% - 59% *dopuszczający*

60% - 79% *dostateczny*

80% - 94% *dobry*

95% - 100% *bardzo dobry*

VI. Odpowiedzi ustne

Uczeń otrzymuje ocenę

➤ *niedostateczną*

jeżeli nie udziela odpowiedzi na pytania postawione przez nauczyciela, nawet przy jego pomocy

➤ *dopuszczającą*

jeżeli udziela odpowiedzi na pytania i rozwiązuje przy pomocy nauczyciela zadania

o niewielkim stopniu trudności

➤ *dostateczną*, jeżeli

- zna i rozumie podstawowe prawa matematyczne

- rozumie tekst w języku matematycznym

- potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela udzielić odpowiedzi na podstawie pytania

- tylko częściowo wykazuje się samodzielnością

➤ *dobrą*, jeżeli

- spełnia wymagania ponadpodstawowe

- prawidłowo wykorzystuje wiedzę

- potrafi samodzielnie rozwiązać typowe zadania

- prawidłowo formułuje wnioski

➤ *bardzo dobrą*, jeżeli

- spełnia wymagania ponadpodstawowe

- prawidłowo interpretuje i tworzy informacje

- samodzielnie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania

- zdobytą wiedzę potrafi stosować w nowych sytuacjach

Waga ocen bieżących

Kategoria ocen dla przedmiotów	waga

ogólnokształcących i zawodowych	
Sprawdzian/ praca klasowa	5
Ocena poprawiona s/pk	2
Kartkówka	3
Ocena poprawiona kartkówka	3
Odpowiedź ustna	3
Praca domowa	1
aktywność	2

Oceny z testu na wejściu wpisywane są do DE bez wag.

Oceny z matur próbnych:

- poziom podstawowy - matura próbna z Operonem - waga 3, matura próbna marzec - waga 5
- poziom rozszerzony - oceny wpisywane bez wag.

Ocena śródroczna i roczna jest średnią ważoną ustaloną wg następującej skali:

1,00 – 1,70 – ocena niedostateczna

1,71 – 2,60 – ocena dopuszczająca

2,61 – 3,60 – ocena dostateczna

3,61 – 4,60 – ocena dobra

4,61 – 5,00 – ocena bardzo dobra

5,45 – 6,00 – ocena celująca

W klasach branżowej szkoły I stopnia: ocena dopuszczająca 1,61 - 2,60, pozostałe jak w technikum.

Średnia ważona nie jest wyznacznikiem oceny śródrocznej lub rocznej - ostateczna decyzja należy do nauczyciela.

Nauczyciel geografii
w Zespole Szkół nr 1 w Wieluniu